

LÍSKA

Rozesílka LÍSKY číslo 12 2021

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

ročník 17

Připravili jsme pro vás rozesílku 12/2021 – najdete v ní pozvánky na akce a kampaně (str. 2–3), upozornění na grantové výzvy (str. 1), program Učíme se venku (str. 6), projekt Škola pro udržitelný život (str. 7–8), tipy na pomůcky a publikace (str. 12), nabídku vzdělávání (str. 9), nabídku výukových programů a projektových dnů pro školy (str. 10–11), zprávy a informace.

Sledujte prosím web a Facebook LÍSKY, kde vás aktuálně informujeme o konání/rušení akcí. Jakmile situace dovolí, sdělíme vám termíny plánovaných vzdělávacích akcí.

Akce do DIÁŘE:

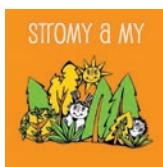
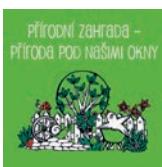
Úterý 22. června	Projektový den VODA – život v každé kapce, ZŠ Komenského 1, Zlín www.liska-evvo.cz
Pátek 25. června	Školní farmářský den, ZŠ Huslenky www.liska-evvo.cz
Čtvrtek 14. října	Setkání MŠ a sítě Mrkvíčka www.alcedovsetin.cz

Zprávy z LÍSKY

Ve čtvrtek 3. června proběhla XX. Krajská konference o EVVO, poprvé online. Děkujeme upřímně všem lektorům a účastníkům za jedinečný den. Odkaz se záznamem konference a materiály lektorů je všem účastníkům k dispozici. **Od října 2021 otevříme nový kurz specializačního studia školních koordinátorů EVVO** (více na str. 9) – přihlašování ideálně do konce června! Do konce června pokračuje osvětová kampaň Přírodní zahrada. Stále ještě se můžete zapojit do **soutěžní výzvy Jedlá zahrada**. Ve školách probíhají projektové dny a výukové programy, v ZŠ Huslenky připravujeme na 25. června **Školní farmářský den** (více o programu na str. 10, www.liska-evvo.cz/doc/skolni-farmarsky-den-6). Pro-mýšíme, pořizujeme a kompletujeme sady pomůcek a materiály pro učení venku, zejména v projektu **Učíme se venku s Lískou**, podpořeného MŽP. Pokračujeme v koordinaci programu **Škola pro udržitelný život pro náš region** (str. 8). Na červenec a srpen připravujeme se školami v ORP Vsetín 30 **Letních kempů**, realizace je podpořena MŠMT.

Osvětové kampaně LÍSKY

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

Stromy a my (15. září – 31. října)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacné – podpora Fairtrade (celoročně)

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Po dobu trvání dané kampaně poskytujeme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi. V regionu jsou připravovány programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd.

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Některé texty rozesílky zůstávají bez změny, slouží jako rychlý zdroj informací.

Nové texty jsou označeny ikonou

Archív rozesílek:

www.liska-evvo.cz/rozesilka

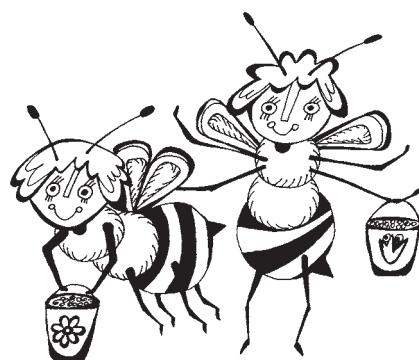
V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 5+1 EKOtipů ke Světovému dni životního prostředí

Zdroje (nejen) pro EVVO

- MŠMT schválilo **Programový dokument Operačního programu Jan Amos Komenský (2021–2027)**.
<https://opvvv.msmt.cz/download/file5679.pdf>
<https://opvvv.msmt.cz/aktualita/msmt-schvalilo-programovy-dokument-operacniho-programu-jan-amos-komensky-2021-2027-2.htm>
- Sázíme budoucnost:**
Granty na výsadby stromů
Vyhlašovatel Nadace Partnerství
<http://nno.ecn.cz/index.php?x=2680366&apc=nF2xx1-->
- Výzva k předkládání žádostí o grant na projekty malého grantového schématu**
Vyhlašovatel Fondy EHP a Norska
<http://nno.ecn.cz/index.php?x=2689683&apc=nF2xx1-->

Podpořte LÍSKU

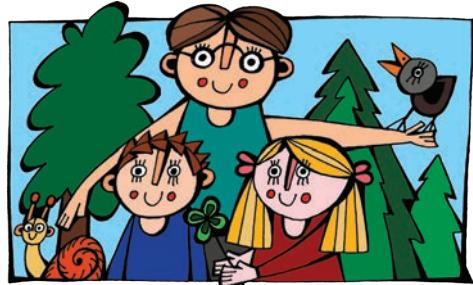
Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](#)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2020 členové Klubu Lísky zaslali 42.900 Kč. Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCE

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](#)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. [www.darujme.cz/projekt/1203070](#)

V roce 2020 jsme z vašich darů získali 14.406 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

Pozvánky

■ 5+1 EKOtipů ke Světovému dni životního prostředí

5. června jsme oslavili Světový den životního prostředí pod patronací Valného OSN, [www.osn.cz](#). Již od roku 1972 a z pohledu ochrany a obnovy životního prostředí je tento svátek považován za jednu z nejdůležitějších událostí v roce. Smyslem akce je rozšířit obecné povědomí o ekologických otázkách a upozornit na zásadní ekologické výzvy současnosti, kterých bohužel spíše přibývá... Nicméně každý z nás může řešení ekologických problémů napomoci, proto přinášíme několik tipů jak na to. Viz příloha.

KONTAKT PRO DALŠÍ INFORMACE:

Radek Janoušek, Spolek Uklidme Česko, radek@uklidmecesko.cz, 777 176 675

■ Týden pro klima, 14.–20. 6. 2021

Podařilo se spustit webové stránky [www.tydenproklima.cz](#), které pomohou k lepší orientaci v programu.

Přidejte se a zaregistrujte svou akci i na webu.

[www.facebook.com/
tydenproklima](https://www.facebook.com/tydenproklima)

■ Staňte se Fairtradovou školou, [www.fairtradoveskoly.cz/kontakt](#)

Pozvánky

S NÁMI PRO VÁS za jeden provaz

Pondělí 21. června 2021 od 16 hodin
Dům kultury Vsetín - velký sál

PROBLÉM NEBO PŘÍLEŽITOST? NAJDĚME SPOLEČNĚ 10 NEJVĚTŠÍCH

Vyhodnocení stavu posledních 10 „P“ Vsetína
Prezentace investičních akcí na rok 2021
Tombola Občerstvení zajištěno lokální produkci i zbožím FAIR TRADE
s možností koupě dalších výrobků FAIR TRADE (spravedlivého obchodu)

Z AKCE BUDE POŘIZOVÁNA FOTO/VIDEO/AUDIODOKUMENTACE PRO ÚČELY PUBLICITY PROJEKTU.
ZVEŘEJNĚNÍ NA WEBECH MĚSTA VSETÍN, PARTNERŮ PROJEKTU A VE VSETÍNSKÝCH NOVINKÁCH.

 Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost
 Vsetín
 www.rzsm.cz

VSTUP BUDE UMOŽNĚN S PLATNÝM POTVRZENÍM O OČIKOVÁNÍ, TESTU ČI PRODLÉNÍ NEMOCI COVID-19.

 Evropská Unie
Evropské struktury a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
 MŠMT
MINISTERSTVO Školství, mládeže a tělovýchovy

ŠKOLNÍ FARMÁŘSKÝ PROJEKTOVÝ DEN
25. června 2021, 10–17 hodin
vnitřní prostory a zahrada ZŠ Huslenky

Žáci pracují ve výuce i v domácí přípravě na vybraných tématech a připravují aktivity pro své soupeře, děti MŠ, rodiče a veřejnost.

10:00 – 13:00 hodin:
„DĚTI DĚTEM“
Určeno pro žáky základní školy a děti mateřské školy.
Sdílený program tříd:
Košík plný chuti a vůni. Tvoření z plsti a přírodnin. Bylinkový a nápojový koutek. U Kameničky. Přírodnědne kvízky, rébusy a hádanky. Atletický abecedáčka.

- Ukázky a praktické dílny řemesel a rukodělných činností regionálních výrobců.
- Práce pasteveckého psa se stádem.
- Program Líska Odkad se bere jídlo.

Dopravní a kulturní program:
Pasování prvnáčků na čtenáře. Hudební pásma žáků školy. Rozloučení s páťáky.

OBČERSTVENÍ VE ŠKOLNÍ JÍDELNĚ. FÉROVÁ KAVÁRNÁ LÍSKY.
Určeno pro rodiče s dětmi, přátelle školy, veřejnost. Do programu přispějí žáci školy i místní řemeslníci a výrobci:

- Práce dětí.
- Ukázky a praktické dílny řemesel a rukodělných činností regionálních výrobců: valašské panenky, palíčkování, kolovrátek, slaměné osátky, práce se dřevem, mléčný karamel, bramburky od farmáře, Míša HAND made a další.

A REGIONÁLNÍ VÝROBCI PRO RODIČE A VEŘEJNOST
Určeno pro rodiče s dětmi, přátelle školy, veřejnost. Do programu přispějí žáci školy i místní řemeslníci a výrobci:

AKCE SE KONÁ ZA KAŽDÉHO POČASÍ.
V průběhu školního farmářského dne prosíme o dodržování hygienických nařízení školy. Během akce budou pořizovány fotografie a kamerové záběry. Výstupy budou využity pro dokumentaci projektu a propagaci tématu.

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá téma – **PTÁCI, ZAHRADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika,** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň má **klíčovou akci a kalendář akcí**, sestavený i z vašich aktivit a programů. Ke kampani je vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické materiály, metodické listy či pomůcky.

Ke zveřejnění a sdílení uvítáme i vaše náměty a materiály. Kampaň je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

XLI. TRADICNÍ KOSENÍ A ŠKOLA OCHRANY PŘÍRODY 2021
zaměřené na spojení člověka a krajiny Bílých Karpat
3.–9. července a 10.–17. července 2021 ze základny v přírodní rezervaci Bílé Potoky
www.kosenka.cz

ŠIBAL – Šikulovy hledačky po Uherském Hradišti a okolí
Procházka po Uherském Hradišti a okolí. Postupně vzniká několik tras hledaček, na nichž budete plnit úkoly, šifry a zjišťovat fakta, které vám pomohou využít tajenu a dovedou vás k cíli. Délka tras se různí podle tématu (maximálně 6 km). Během hry dodržujte všechna aktuální nařízení a hygienická pravidla.

Než vyrazíte, vytiskněte si průvodce hledačkou se šiframi, návodami a vším potřebným – bez něho to nepůjde.
<http://ddmsikula.cz/index.php/1621-2/>

Virtuální třída
Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty nabízí online výukový program HMYZ pro žáky 1.–3. ročníku ZŠ. Více informací 734 645 730, visbk@bilekarpaty.cz

Zprávy z webu a tisku

Attenborough na G7 naléhá na řešení změn klimatu. Mluví o nejdůležitějším rozhodnutí

Vůdce velkých světových ekonomik čeká historicky nejvýznamnější rozhodnutí týkající se klimatických změn. Na summitu zemí G7 to hodlá podle stanice BBC říct britský přírodovědec David Attenborough.

Na schůzce, která skončila v neděli 13. června, se hovořilo o klimatických změnách a o technologiích, které budou šetrnější k přírodě. Počítá se s tím, že se účastníci - USA, Kanada, Francie, Británie, Německo, Itálie a Japonsko - zavážou snížit do roku 2030 téměř o polovinu emise škodlivých plynů ve srovnání s úrovní v roce 2010. Británie svůj příslib už zvýšila na 58 procent.

Pětadvadesátiletý Attenborough ještě před svým vystoupením řekl, že lidstvo „je možná na prahu destabilizace celé planety“.

„Nedá se popřít, že přírodního světa ubývá. Klima se rychle otepnuje, o tom není pochyb. Společnosti a národy si nejsou rovné, to je zřejmé. Věda nás ale nutí zaměřit se, zejména v roce 2021, na to, zda se vzhledem ke všem témtoto faktům ocítáme na prahu destabilizace celé planety. Pokud ano, pak je rozhodnutí, jež učiníme v této dekádě - zejména rozhodnutí ekonomicky nejvyspělejších národů - nedůležitější v historii lidstva,“ citovala Sira Davida stanice BBC.

Podle britského tisku se čeká, že bude Attenborough naléhat, aby bohaté státy rozhodly tak, aby pomohly zachránit budoucnost Země.

<https://zpravy.aktualne.cz/zahraniici/attenborough-g7-celi-nejdulezitejsimu-rozhodnuti-v-otazce-zm/~45c34e44cc1911eba7d3ac1f6b220ee8/>

Udržitelná spotřeba dál posiluje: prodej zboží s etickou certifikací Fairtrade zaznamenal i loni nárůst. Na českém trhu se navíc poprvé objevily fairtradové růže a banány.

I loni rostly v ČR prodeje zboží s etickou certifikací Fairtrade, která označuje produkty, za něž pěstitel dostali odpovídající odměnu a které vznikly bez zapojení dětské práce a ničení životního prostředí. Nejvíce se u nás prodalo opět fairtradového kakaa, a to o čtvrtinu více oproti předchozímu roku. Mírný nárůst zaznamenal i prodej fairtradové kávy: při přepočtu na šálky kávy vypil každý obyvatel ČR loni v průměru téměř 11 espress připravených z férové suroviny. Fairtradový příplatek za zboží prodané v ČR, tedy peníze navíc, které pěstitelé využívají na rozvoj komunit a zlepšení efektivity pěstování, vzrostl o více než o třetinu na 27 milionů Kč.

Celá TZ na <https://fairtrade.cz/news/udržitelná-spotřeba-dál-posiluje-prodej-zboží-s-etickou-certifikaci-fairtrade-zaznamenal-i-loni-narust-na-ceskem-trhu-se-navic-poprve-objevily-fairtradove-ruze-a-banany/>

Náměty, doporučení, inspirace a příklady dobré praxe

Rok vážek

Český svaz ochránců přírody (ČSOP) vyhlásil rok vážek. Kromě případních průzkumů na vykoupených lokalitách vyzývá veřejnost, aby fotila vážky. Pokud by to bylo možné, tak by vážky z fotek určili a tím případně rozšířili seznam druhů, které se na vykoupených lokalitách vyskytují. Více informací můžete najít tady:

www.facebook.com/mistopropriodu/photos/a.209108708351/10159835396583352/
www.mistopropriodu.cz/misto-pro-vazky-pomozte-nam-s-mapovanim-vazek/

KONTAKT:

Martina Kišelová, kancelář ÚVR
Český svaz ochránců přírody (Czech Union for Nature Conservation)
tel: +420 222 516 115, <http://mistopropriodu.cz>

Storytelling

Zajímá vás, jak využívat příběhy v environmentální výchově? Jak tvořit a vybírat příběhy zaměřené na cíle udržitelného rozvoje (SDGs)? Podívejte se na stránky mezinárodního projektu, do kterého byl zapojen SEVER a stáhněte si: Studijní příručku pro učitele a Sadu nástrojů pro učitele.

<https://cz.sankofa-storytelling.eu/use-our-resources/>

Pokud vás téma zaujalo a máte dotazy, obraťte se na Jáchyma Škodu ze SEVERu, koordinátora projektu:
jachym.skoda@ekologickavychova.cz

Interaktivní výstava Pestrost ptačího světa

Nabídka Centra ekologické výchovy ŽABKA Staré Město.

interaktivní výstava PESTROST PTAČÍHO SVĚTA

Výstava přibližuje hravou formou ptačí svět.

Popisuje stavbu ptačího těla, znaky a odlišnosti. Ukazuje ptačí obydli, stavbu hnízda, ale i ptačí vejce, přizpůsobení k prostředí a ptačí zajímavosti ze světa rekordů.

Výstava je vhodná pro žáky 3. - 9. třídy ZŠ.

„Interaktivní výstava Pestrost ptačího světa - obnova a inovace po 10 letech“ je za spolufinancování Zlínského kraje plná nových prvků a aktivit.

Využijte možnost zapůjčit si výstavu i k Vám do školy.

Cena zapůjčení celé výstavy: 500 Kč / 1 týden

V případě, že výstavou provází náš lektor je cena 40 Kč/osobu (probíhá 2 vyučovací hodiny).

Objednávky: tel.: 602 643 117 email: cevzbaka@klubkosm.cz

Osvětová kampaň

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, 9. ročník

**PříRODNÍ ZAHRADA –
PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY**

1. 5.–30. 6. 2021
www.liska-evvo.cz

Koordinátor: LÍSKA, z.s.

Garant: Centrum Veronica Hostětí

www.liska-evvo.cz/doc/prirodni-zahrada-priroda-pod-nasimi-okny

Nové číslo časopisu Školní zahrada

Zahrada je plná příběhů. Pořád se v ní něco děje. Žije v ní nespočet bytostí, neustále se proměňují rostliny, počasí. Je místem nejužšího vzájemného kontaktu mezi lidmi a přírodou. Také jako stvořená pro rozvíjení mateřského i cizích jazyků, třeba s pomocí příběhů. A právě tomu se věnuje čtvrtletník Školní zahrada 2021/2. Nahlédněte, s jak různorodou tvořivostí si školní týmy užily soutěž Pěstuj, zkoum妖, vyprávěj (a máme tajnou zprávu, že se snad zase něco podobného chystá...). Podívejte se do Záhrady, která učí, ve slovenské Modře. Vypěstujte si kuchařku! Nebo prozkoumaje kouzelný čtverec. Také můžete na chvíli být botanikem 19. století... Časopis Školní zahrada získáte v tištěné podobě jako přílohu Bedrníku www.e-bedrnik.cz, elektronicky prostřednictvím www.skolni-zahrada.cz.

LÍSKA, z.s. vyhlašuje soutěžní výzvu pro děti a rodiny s dětmi, 2. ročník

NAŠE JEDLÁ ZAHRADA, BALKÓN ČI TRUHLÍK

Soutěžní úkol číslo 1: **BUDUJTE A SÁZEJTE**

Soutěžní úkol číslo 2: **POPIŠTE VYSÁZENÉ ROSTLINY**

Soutěžní úkol číslo 3: **POŠLETE RECEPT**

Soutěžní úkol číslo 4: **UHÁDNĚTE**

Doporučený věk: 3–12 let

Vyberte si aspoň jeden ze soutěžních úkolů.

Splněné úkoly, doložené zprávkou, fotografií či obrázkem, opatřené kontaktními údaji: jméno a příjmení autora, škola, věk a počet dětí, e-mail, poštovní adresa

zasílejte do 21. 6. 2021 na adresu:

infoevvo@seznam.cz, HESLO: Zahrada

Celé znění zahradní výzvy najdete v příloze.

9. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	
1. 5.–30. 6. 2021	Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji
NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ - KONTAKT NA POŘADATELE
Soutěžní výzva Naše jedlá zahrada, balkon či truhlík 1. 5. – 21. 6. 2021	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
Úkoly líska Bystroušky Úkola soutěž duben – červen	Přírodní centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště lenka.pavelcikova@ddmskula.cz • www.ddmskula.cz
Přírodní zahrada Interaktivní pravky v přírodní zahradě.	Envicentrum Vysoké Pole www.prokrajina.cz
Ukázková přírodní zahrada a sad Interaktivní pravky v přírodní zahradě.	Centrum Veronica Hostětí www.hostetin.veronica.cz
Přírodní zahrada jako oáza života 15. května, 14.00–20.00 hodin, Růžička 328, 756 25	Sdružení obcí Mikroregion Vsetínsko volkova@mikroregion-vsetinsko.cz
Ze zahrady na talíř online webinář, 18. května, 16.00–17.30 hodin	DOM ASTRA Zlín www.domastra.cz
Den otevřených dveří a větrání peřín 18. května, 14.00–18.00 hodin	Skansen Rochus Uherské Hradiště https://skansenrochus.cz/ • www.parkrochus.cz
Jak na bylinky 26. května, 9.00–13.00 hodin	DOM Uherské Hradiště lenka.pavelcikova@ddmskula.cz
Vikend otevřených zahrad 12.–13. června	www.vikendotevrenychzahrad.cz
Exkurze přírodní zahradou v Hostětině, v rámci Vikendu otevřených zahrad, neděle 13. června od 14 hodin	Centrum Veronica Hostětí https://hostetin.veronica.cz/node/1259
Učíme se venku Námyty na pozorování a aktivity. Projektové dny LÍSKY ve školách.	TEREZA, https://ucimesevenku.cz/ LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz
Měsíc školních zahrad Denní s dětmi alespoň na chvíli ven. Každý den 1 aktivita/výzva ve škole či doma.	www.mesiczhodin.cz https://ucimesevenku.cz/ www.facebook.com/ucimesevenku.cz/
Časopis Školní zahrada Speciálně vypracovaný český časopis pro zahradní pedagogiku (4 čísla/rok).	www.skolni-zahrada.cz https://mapa.skolni-zahrada.cz/
Kde jsou přírodní zahrady v Česku	www.veronica.cz/ekomapa
Jak na přírodní zahradu Rady a inspirace.	Ekologický institut Veronica www.veronica.cz www.facebook.com/prirodinazahrada
Seminkovny ve Zlínském kraji Podpora semenáreni a sázení osiva ze zahrádek.	seminkovny.com
Základní škola Vsetín, Rokytnice Centrum Veronica Hostětí	e-mail: seminkovnysetin@centrum.cz www.hostetin.veronica.cz
20. 5. Světový den včel 22. 5. Mezinárodní den pro biologickou diverzitu 24. 5. Evropský den parků 21. 6. Den květu	
<i>Metodické listy do výuky či materiály k tématu můžete získat v LÍSCE - infoevvo@seznam.cz</i>	
Více informací na www.liska-evvo.cz a na weboch zapojených partnerů. www.facebook.com/prirodinazahrada	

Učíme se venku

Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Pokud hledáte inspiraci ven, připojte se ke skupině UČÍME se VENKU na Facebooku www.facebook.com/groups/ucimesevenku/ nebo prozkoumejte www.ucimesevenku.cz

VÝZVA: K UČENÍ JEN POČÍTAČ NESTAČÍ

9 tipů jak učit ve skutečném světě, nejen skrze obrazovky
<https://ucimesevenku.cz>

JARNÍ VOŇAVÉ UČENÍ

Lekce, aktivity, knihy a pomůcky, které lákají ven na jaře.

<https://ucimesevenku.cz/jaro/>

VYZKOUŠEJTE „ŠKOLA DOMA - ŠKOLA VENKU“

čeká na vás přes 50 aktivit ven
<https://ucimesevenku.cz/skola-domu/>

SEZNAM NEJ LEKCÍ NA CELÝ ROK

<https://ucimesevenku.cz/lekce-ktere-vas-vytahnou-ven/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven a získejte:

- přes 40 nových lekcí
- celkově přes 100 lekcí ven
- dohromady 568 stran inspirace ven.

www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

Učíme se venku v pořadu NEDEJ SE České televize

www.ceskatelevize.cz/porady/1095913550-nedej-se/221562248430005-ucime-se-venku/

Učíme se venku s LÍSKOU

Pracujeme na 4 nových programech Učíme se venku s LÍSKOU pro MŠ, ŠD, I. stupeň ZŠ a SVČ.

Pro pedagogy vznikne nová metodika s ověřenými náměty pro jednotlivá roční období.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Sledujte náš web, facebook a rozesílku..

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

1. Děti učení venku baví

Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.

2. Zvyšuje zájem o učení

Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.

3. Zlepšuje vzdělávací výsledky

Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.

4. Podporuje zdraví dětí

Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.

5. Děti i učitelé jsou spokojenější

Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkosti a deprese.

6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli

Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.

7. Učit venku je přirozené

Děti se učily venku více než 99 % lidské historie. Jsou na to připravené.

The infographic features a central blue arrow pointing right with the text "Učíme se venku". Surrounding the arrow are eight circular icons, each containing a different resource:

- Top-left: A book titled "Tajemství květin za dítěma" with the text "Proč učit venku".
- Top-middle: Two books titled "Lekce a pracovní listy volně ke stažení" with the text "Lekce a pracovní listy volně ke stažení".
- Top-right: A small wooden box with a plant inside, labeled "Jak si vyrábět a nekupovat pomůcky".
- Right: A computer screen displaying multiple windows, labeled "On-line kurzy".
- Bottom-left: A video camera icon with a play button, labeled "Video a příklady z praxe".
- Bottom-middle: Three people sitting outdoors, labeled "Festival Učíme se venku".
- Bottom-right: A map of the Czech Republic with the text "Semináře po celé ČR".
- Far-right: Social media icons for Facebook and Instagram, with the text "Podporující komunita na sítích".

At the bottom center of the infographic is the website address: www.ucimesevenku.cz.

Udržitelný rozvoj

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpadky? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchými a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený více, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populaci růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE: <https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině. www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musí splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video www.adra.cz/opravdovskyvet

Škola pro udržitelný život

Škola pro udržitelný život v roce 2021–2022

Je škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Představujete si takto svoji školu? **Každá základní nebo střední škola** se může stát Školou pro udržitelný život!

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agenda 21**). Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj města i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Chcete zapojit vaše žáky do řešení klimatické změny přímo ve vaší obci škola a ukázat jim, že i oni mohou přispět k řešení celosvětového problému přímo v místě.

Vy i vaši žáci máte jedinečnou příležitost zapojit se ve školním roce 2021/2022 do programu Střediska ekologické výchovy SEVER, který díky regionálním konzultantům můžete realizovat v celé ČR a jehož součástí je i 3dení pobyt žáků v ekologickém centru v Horním Maršově.

Máte-li zájem se zapojit do programu, vyplňte, prosím, předběžnou přihlášku **ZDE**.

Budeme se na vás těšit na vstupních seminářích.

www.skolaproivot.cz

Ve Zlinském kraji je ve školním roce 2020–2021 do programu zapojena ZŠ Huslenky.

Pro více informací či zapojení do projektu se ozvěte: infoevvo@seznam.cz, Iva Koutná • www.skolaproivot.cz/Skola-pro-zivot.html

„Neviš-li, odkud jsi, neviš, kdo jsi.“
Wallace Stegner

Dům obnovy tradic, ekologie a kultury - DOTEK
Horní Maršov, Krkonoše

Letní škola místně zakotveného učení

21. - 25. srpna 2021

Zajímá vás přístup ke vzdělávání, který stojí na posilování vztahu k místu?

Vzděláváte děti i dospělé v místě, o místě a přemýšlite, jak učit skrze místo velká celopolečenská téma?

Chcete sdílet své zkušenosti s ostatními kolegy, pro které je místo jednotícím prvkem pro výuku a vzájemně hledat inspiraci?

Pak je letní škola určená přímo vám. Čeká vás:

- pestrá paleta příkladů, jak učit skrze místo uvnitř i venku
- inspirace místem se silným geniem loci
- setkání s experty, kolegy a dalšími vzdělavateli
- objevování cest k aktivnímu občanství
- stoupání po žebříku Místně zakotveného učení
- příručka, jak začít s Místně zakotveným učením

SEVER
STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY
HORNÍ MARŠOV o.p.s.

Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.
pořádá

ACT KEMP
LETNÍ TÁBOR PRO KLIMA

12. - 16. 7. 2021
pro mladé lidi ve věku 13 - 18 let

Není Ti ihostejná klimatická změna a líbilo by se Ti:

- užit si zábavu, být venku a přitom se dozvědět něco o klimatické změně
- debatovat se stejně zapálenými mladými lidmi
- zjistit, jak klimatická změna ovlivňuje místo, kde žiješ
- setkat se se zajímavými odborníky a inspirativními hosty
- dozvědět se, co pro zmirnění dopadu klimatické změny můžeš udělat Ty

Týden v Krkonoších s dalšími mladými lidmi, kteří chtějí ovlivnit svět kolem sebe.

SEVER
středisko ekologické výchovy

Cena pobytu vč. stravy: ZDARMA (vratná záloha 750 Kč)

Přihlas se ZDE: <https://forms.gle/EzittMGDStdky4Xx5>
nebo na email: silvie.kozlovska@ekologickavychova.cz do 15. 6. 2021 a zjistí víc.

ČESKÁ REPUBLIKA POMÁHÁ

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfp.cz

Rozesílka LÍSKY 12/2021

strana 8

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme akreditované vzdělávací programy, vč. ONLINE formy:

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Studium k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy – školní koordinátor EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ.
- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Projektové dovednosti (nejen) v EVVO.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médií, prezentativní dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAPII. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

Informace a přihlášky: infoevvo@seznam.cz

Přihlašování
do konce
června 2021!

Specializační studium koordinátor EVVO 2021–2022

LÍSKA ve spolupráci s ALCEDEM – střediskem volného času Vsetín a Vzdělávacím a informačním střediskem Bílé Karpaty plánuje ve školním roce 2021/2022 otevření nového kurzu akreditovaného specializačního studia pro školní koordinátory EVVO pro pedagogy MŠ, ZŠ, SŠ i SVČ.

Termín studia: říjen 2021 – podzim 2022

Rozsah: 250 vyučovacích hodin přímé výuky s využitím aktivních metod a forem, praktických cvičení, terénních exkurzí a pomůcek.

Místo konání: Hájenka Na novém světě, Vsetín, výjezdy na pracoviště EVVO v regionu

Lektoři: pedagogové s mnohaletými praktickými zkušenostmi, odborníci zabývající se environmentálním vzděláváním, didaktikou, plánováním školních zahrad, ochranou životního prostředí, tématy udržitelného rozvoje, rozvojovým vzděláváním atd.

Studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy – v souladu s § 9, odst. 1, písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. (specializační studium).

Účastníci získají: osvědčení, sadu materiálů do výuky

Během kurzu vypracují Školní plán EVVO pro svou školu.

V případě zájmu o studium se ozvěte na infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

Informace: infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

V LÍSCΕ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ Knihovna LÍSKY: publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvíčka** (mateřské školy). Veškeré informace o podmírkách registrace naleznete na:

www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy

- Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město, www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- Centrum Veronica Hostětín, www.hostetin.veronica.cz/skoly
- Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín www.ddmastra.cz/výukové_programy
- Envicentrum Pro krajину Vysoké Pole, www.prokrajinu.eu
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín, www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín www.hvezdarna-vsetin.cz
- Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště, www.parkrochus.cz www.skanzenrochus.cz
- Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště, www.ddmsikula.cz
- Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou, www.bilekarpaty.cz/vis
- LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz
Financování možné i z tzv. „ŠABLON“. INFORMACE: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840

VÝUKOVÉ PROGRAMY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY, ŠKOLNÍ DRUŽINY

Učíme se venku s LÍSKOU

Témata: živá zahrada (ptáci, hmyz), stromy, jarní rostliny, půda, voda apod. v návaznosti na roční období.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí

Doporučeno: MŠ, I. st. ZŠ, ŠD, dětská skupina, SVČ

Počet účastníků: 15–28

Rozsah: 1–2 hodiny, možné i jako cyklus 2 a více programů v průběhu roku
Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádobí)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 15–30

Rozsah: 2 hodiny

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ A ŠD

www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Přispívá k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví,
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den,
- polytechnika, přírodovědná gramotnost (zahrada, voda, odkud se bere jídlo, učení venku, cíle udržitelného rozvoje),
- další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou.

Cenu stanovíme po upřesnění programu.

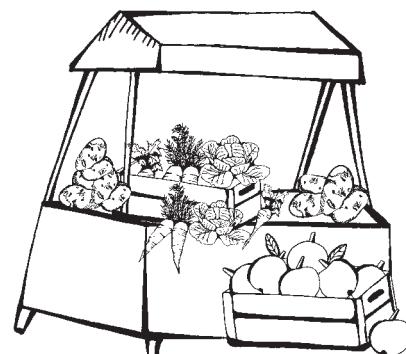
Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je zemědělství, původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na vzájemné sdílení a učení („děti – dětem“), odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce farmářů, potravinářských výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce
Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ a ZŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu, v souladu s projektovou výukou. **K zapůjčení (za manipulační poplatek)** je sada pomůcek pro terénní pozorování u vody.

6. ročník: CESTA VODY

7. ročník: VODA V KRAJINĚ

8. ročník: SPOTŘEBA VODY

Místo konání: učebna, laboratoř

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázíí • **Počet účastníků:** třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před výukovým programem (VP), VP (min. 1 vyučovací hodina) s lektorem, aktivní práce žáků po VP.

Učíme se s POLY – Učíme se venku

Rozvoj přírodovědné gramotnosti a polytechnických znalostí a dovedností – objevování a pozorování pestré přírody kolem nás.

Společný motivační úvod, 6 a více stanovišť s úkoly (hmýz, ptáci, půda, voda, tvary, příběhy jídla apod.), hodnocení.

Místo konání: zahrada, venkovní areál školy

Doporučeno: MŠ, I. st. ZŠ, ŠD • **Počet účastníků:** do 60 dětí

Rozsah: 4 vyučovací hodiny (4 x 45 minut)

EXKURZE LÍSKY NA FARMY A K REGIONÁLNÍM VÝROBCŮM

Po vzájemné dohodě zahrnuje dopravu autobusem, komentovanou exkurzi, praktickou činnost, ochutnávku produktů a tematický výukový blok.

Místo konání: farma, dílna či provozovna výrobce s ohledem na dostupnost.

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD • **Počet účastníků:** 1–2 třídy

Rozsah: min. 90 minut + cesta tam a zpět

Cenu stanovíme po upřesnění programu a trasy exkurze, v návaznosti na počet žáků.

PROGRAM S LÍSKOU PRO ŠKOLU V PŘÍRODĚ, ADAPTAČNÍ POBYT ČI ŠKOLNÍ VÝLET

Po vzájemné dohodě zahrnuje:

- farmářskou stezku – farmářský den,
- stezku objevování přírody – Učíme se venku,
- tematický výukový program, např. VODA – život v každé kapce, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě, Z farmy na náš stůl, Učíme se s POLY,
- terénní exkurze do okolní přírody či na farmu,
- další téma dle potřeby MŠ či ZŠ.

Rozsah programu přizpůsobíme plánu školy.

Cenu stanovíme po upřesnění programu, v návaznosti na počet žáků.

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na
www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- **Klimatická soutěž CO2 liga, 10. ročník.**
Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SŠ.
www.CO2liga.cz

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Badatelsky orientované vyučování,**
<http://badatele.cz/cz>
- **Fairtradová škola**
www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
- **Globální rozvojové vzdělávání,**
www.globalnirozvojovevzdeleni.cz
- **GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,**
<https://globe-czech.cz/cz>
- **Jeden svět na školách (mediální vzdělávání),**
www.jsns.cz
- **Mezinárodní program Ekoškola,**
<https://ekoskola.cz/cz>
- **Odpovědná škola**
www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- **Skutečně zdravá škola,**
www.skutecnezdravaskola.cz
- **Svetová škola,**
www.svetovaskola.cz
- **Škola pro udržitelný život,**
www.skolaproivot.cz
- **Žákovské parlamenty,**
www.skolaprodemokracii.cz

Publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníci

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

Jak učit POLY.

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s námiety a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek.

Informace a objednávky:

infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML

Život v půdě, cena 40 Kč,

www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1

Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem, Lenka Pavelčíková, cena 150 Kč.

Objednávky na infoevvo@seznam.cz.
Účtujeme poštovné.

Nové číslo bulletinu Mrkvička na téma Mění se svět, mění se školka.

Máte ve školce nástěnu? A víte, jaký je rozdíl mezi nástěnkou tradiční a tvořivou? Velký! Přečtete si v nové Mrkvičce. Taky tam najdete přehled, co je činnostní učení. Paní ředitelka z jedné liberecké školky vypráví, jak s pomocí rodičů obohatili zahradu o úžasný vzdělávací a výchovný prvek – vodu. Fascinující téma pro malé i větší jsou: Semínka všemi smysly. Jak co dělají v pozoruhodné mateřské škole Duha v Soběslavi, poodhaluje její ředitelka Alena Krejčová. Příklad reálných změn v předškolním vzdělávání přináší lesní mateřské školy.

Nedávno přijatá Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ se týká i předškolního vzdělávání; má dítěti umožnit dospět k takové úrovni osobního rozvoje, která je pro něj individuálně dosažitelná.

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště.

Pokud se vám publikace líbí, ale nemůžete se k nim dostat, můžete si je stáhnout na webových stránkách.

<http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

TAJUPLNÁ ŘEC VODY – VÝJIMEČNÁ PUBLIKACE PRO DĚTI

Základem této knihy je dlouholetá výzkumná a vývojová práce Dr. Masaru Emota, který zkoumal krystalické struktury vody a dospěl k závěru, že voda dokáže uchovávat informace a energii a reaguje na duševní a emocionální procesy. Zdokumentoval tiše fotografií zmrzlých krystalů vody, kterou vystavil působení nejrůznějších podnětů / slova, emoce, hudba, obrázky/.

Publikaci si můžete objednat zde: <https://forms.gle/vxfVMF2HBKY2eaao9>

Nerůst: méně, jinak, lépe. Cesta z krize nevede „zpátky k normálu“ (Lucie Sovová) <https://www.youtube.com/watch?v=gnclRJaHZVY>

Kniha Skřítek Kompostík a jeho kamarádi, Miluška Štefanová, příběhy z jedné zahrady, nakl. Pointa

METODIKY UČÍME se VENKU

Přes 40 nových lekcí, celkově přes 100 lekcí ven, dohromady 568 stran inspirace ven.

Více na: <https://ucimesevenku.cz/sady-ven/>

Objednávejte v e-shopu www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

Jděte VEN, inspirativní námiety pro pobyt venku, www.jdeteven.cz

7 filmů a pořadů, které vás odnaučí plýtvat jídlem

<https://zachranjidlo.cz/8214/6-filmu-ktere-vas-odnaci-plytvat-jidlem/>

CITIZEN SCIENCE – Občanská věda v České republice neboli vědecký výzkum prováděný dobrovolníky nevědci.

Zajímá vás věda, chcete se jí věnovat, ale přitom už nechcete studovat? Přidejte se k nějakému projektu občanské vědy. Stanete se tak spolupracovníkem profesionálních vědců, ale hlavně posunete své vědění zase dál.

Databázi projektů, námiety pro školy, děti a rodiny najdete zde www.citizenscience.cz

Mravenčí chůva

Máte ve svém okolí UČÍTELE, PRŮVODCE, VYCHOVATELE, kteří chtějí dětem pomáhat na jejich cestě ke čtenářství?

Nebo vy sami provážíte děti a rádi byste jim doporučovali knihy, které je budou bavit? Nabízíme vám naši mravenčí podporu!

www.mravencichuva.cz/ucitele

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- 14I15 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkarlovice.cz/informacni-centrum
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd. Více na www.veronica.cz či www.umenvybirat.cz

Přírodní zahrady

- Jak na přírodní zahradu poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- Kde jsou přírodní zahrady v Česku: www.veronica.cz/ekomap#a=k=priroda_zahrady&r=cr
- Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín, <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- Ekozahrady, <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- Osivo vhodné pro přírodní zahradu zakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete odkaz Jak na školní přírodní zahradu, www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.

Časopis Školní zahrada.

Prostřednictvím webu www.skolni-zahradna.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada**. V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad**, kam můžete přidat i tu vaši.

Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej

Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...

Semínkovna = osivo ke sdílení

Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradnictví. Vzorem jí byly francouzské Les Graines et les Semences a americké The Seedbanks. Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu. <https://seminkovny.com/>

V našem regionu najdete Semínkovnu:

Základní škola Vsetín, Rokytnice

Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz

Centrum Veronica Hostětín

Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz

Semínkovna Zlín

Family Pointu Zlín na třídě Tomáše Bati 204
(bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobal

- Lískový web
www.poctivevyrabene.cz
- Regionální značky
www.regionálni-znacky.cz

■ **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska**.

NOVÝ REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“
www.iskopanice.cz

■ **Mapa českých biopotravin,**
<https://kde.lovime.bio/>

■ **Nabídka farmářských a bio produktů**
Eko sady Komňa, www.biosvestky.cz

Eko farma Javorník Štítná, Mléko do škol,
Ing. Radka Barboříková, tel.: +420 731 210 48

■ **BEZOBALOVÉ OBCHODY** ve Zlínském kraji:
Bezobaláč Zlín, Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874, prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,
Dlouhá 211, Uherské Hradiště, tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vědomí-bezobalový-obchůdek

Bezobalov,
Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště, tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherské-Hradiště

Bez Uherský Brod, Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Češkův mlýn, Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250, ceskuvmlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem, Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240, hanka@vyrobkyspríbehem.cz,
www.vyrobkyspríbehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie, ulice Mostecká, Vsetín
www.facebook.com/Delizia-Rozlévaná-EKO-drogerie

ZeLo Bedýnky, ulice Mostecká, Vsetín

Fairtrade (Spravedlivý obchod)

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férova snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko www.liska-evvo.cz/doc/fairtrade-cesko-a-slovensko-prinasi-novinky-ze-sveta-fairtrade
<https://fairtrade-cesko.cz/>

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a jen blížším mokolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéšském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvítěte na www.lepsiskolaprovsychny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětově nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráníme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponsorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Environmentální informační servis LÍSKY

Pravidelná elektronická rozesílka, www.liska-evvo.cz/rozesilka

Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.

Webové stránky, www.liska-evvo.cz

Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.

Knihovna, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.

Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce

Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz

Osvětové a informační kampaně, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mosteká průchodem chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ, od řeky Bečvy).

OTEVŘENO v pondělí až čtvrték, 8.30–15.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaje, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líška / Jak učit POLY

Sdružení Líška / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líška / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líška / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líška / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacné

Sdružení Líška / Stromy a my

Sdružení Líška / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlinského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvíčka a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce.

Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.